

Κατηχητικό έτος 2015 – 2016

Η Ζωή Του, ζωή μας!

Θέματα συναντήσεων για παιδιά Δημοτικού
Βοηθητικό υλικό για τον Κατηχητή

Επιμέλεια:
π. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης

Λευκάδα 2015

Πρόλογος

Συνεχίζοντας για μια ακόμη χρονιά τη δημιουργία πρωτότυπου κατηχητικού υλικού για τις Παιδικές και Νεανικές Συντροφίες των Ενοριών της τοπικής μας Εκκλησίας, το Κέντρο Νεότητας της Ι. Μ. Λευκάδος και Ιθάκης, με τη φροντίδα του Διευθυντή του, π. Ιωαννικίου Ζαμπέλη, κυκλοφορεί ήδη το παρόν βοήθημα, με τίτλο: «*Η Ζωή Του, ζωή μας*».

Ο τίτλος είναι δανεισμένος από το γνωστό, σχεδόν ομότιτλο, έργο του συγχρόνου νηπτικού θεολόγου, Οσίου Γέροντος Σωφρονίου (Σαχάρωφ), κτίτορος και καθηγουμένου της Ι. Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Τιμίου Προδρόμου στο Έσσεξ Αγγλίας. Μέσα σε αυτές τις πέντε λέξεις μαρτυρεί ποιο είναι το κλειδί της πνευματικής ζωής, όπως μυσταγωγήθηκε σ' αυτήν από το γέροντά του και σημερινό Άγιο της Εκκλησίας μας, τον Όσιο Σιλουανό τον Αθωνίτη. Μαρτυρεί δηλαδή ότι η εν Χριστώ ζωή δεν είναι υπόθεση γνώσεων, αλλά βιωμένης εμπειρίας.

Επισημαίνει σε ένα από τα έργα του ο Γέροντας Σωφρόνιος: «...*Μεγάλο ύπῃρξε τὸ πνευματικὸ ἀνάστημα τοῦ Ἀγίου Σιλουανοῦ, στοὺς πόδες τοῦ ὁποίου μὲ ὁδήγησε ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Μιλοῦσε καὶ ἔγραφε μὲ ἀπλὰ λόγια γιὰ τὶς καταστάσεις ποὺ τοῦ ἐδόθησαν. Τὰ λόγια του, ὡστόσο, εἶναι κατανοητὰ μόνο ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔζησαν στὴν ἴδια πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα ὅπως καὶ ὁ Σιλουανός. Συνέβη νὰ συνομιλήσω μὲ κάποιους ἀπὸ τοὺς πλέον διαπρεπεῖς ἐκπροσώπους τῆς ἀκαδημικῆς θεολογίας. Ἦταν ὀφθαλμοφανὲς ὅτι καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι γνώριζαν τὰ ἔργα τῶν ἁγίων ἀσκητῶν τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης, δὲν εἶχαν ζωντανὴ πεῖρα ἐκείνου γιὰ τὸ ὁποῖο ἔδιναν μαρτυρία οἱ Πατέρες... Γιὰ νὰ γεμίσουμε ἀληθινὰ ἀπὸ τὴν θεοποιὸ δύναμη τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου, εἶναι ἀνάγκη νὰ μοχθήσουμε πιὸ πολὺ ἀπ' ὅσο γιὰ τὴν ἐπίτευξη πρακτικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν γνώσεων...*»

Αλλοῦ εκφράζει τα αδιέξοδα της ακαδημαϊκῆς θεολογίας, ὅπως την ἔζησε στο –σπουδαῖο, κατὰ τα ἄλλα- Θεολογικὸ Ἰνστιτούτο των Ρώσων «εμιγκρέ» των Παρισίων: «*Στο Ἰνστιτούτο τοῦ Ἀγίου Σεργίου, ὅλοι μιλοῦσαν γιὰ Θεό, ἀλλὰ Θεό δὲν εἶδα, ἐνῶ ὅταν πήγα στο Ἅγιο Ὄρος, κανεῖς δὲν μιλοῦσε γιὰ Θεό καὶ ὅλα ἐδείχναν τὸν Θεό...*»

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ κατήχηση σκοπὸ ἔχει νὰ μυήσει τα παιδιὰ μας στὴν ἐν Χριστῷ ζωή. Προϋπόθεση γι' αὐτὸ εἶναι τοὺς δείξει τὸν Χριστό! Νὰ τα βοηθήσει νὰ ἀγαπήσουν τὸ Θεανδρικὸ Πρόσωπό Του· νὰ ποθήσουν τὴ Ζωὴ Του· νὰ

ενοήσουν τη Σάρκωση και το κήρυγμα, το Πάθος, την Ανάσταση και την Ανάληψή Του ως υποθέσεις τους προσωπικές και να αναγνωρίσουν το «*ακολουθείτω μου*» ως πρόσκληση προς τη μοναδική Οδό, την άγουσα προς την Αιώνιο Ζωή.

Η Εκκλησία μας πασχίζει να φανερώσει τον Χριστό μέσα στον κόσμο έργω και λόγω. Με την ίδια την παρουσία Της· με το λόγο της Κατήχησης· με το έργο της αγάπης Της· με τις σύγχρονες μεθόδους και πρακτικές της χριστιανικής αγωγής· μιλώντας τη γλώσσα των παιδιών, το παιχνίδι... Εφαρμόζει το του Παύλου: «*τα πάντα και εν πάσι Χριστός*». Ρίχνει το σπόρο στο έδαφος των παιδικών ψυχών που προσέρχονται εν αγάπη και ελευθερία, με τη συγκατάθεση των γονιών τους, και «*εν υπομονή*» περιμένει να καρποφορήσει.

Εμείς καλούμαστε να ριζούμε το σπόρο. Είναι η δική μας ευθύνη. Αυτό μας ζητάει ο Χριστός, ο Κύριος του «γεωργίου», ο Ιδιοκτήτης του χωραφιού, να πράξουμε. Και να οπλιστούμε με υπομονή, με ελπίδα, με αισιοδοξία, με πραότητα, με απλότητα και με πολλή προσευχή.

Χρειάζεται, λοιπόν, εμείς οι «ανυπόμονοι» ποιμένες και κατηχητές, που έχουμε συνηθίσει να περιμένουμε άμεσα ή και «αυτόματα» αποτελέσματα στην κατηχητική μας διακονία, να θυμηθούμε σχετικά έναν άλλο μεγάλο θεολόγο του 20ού αιώνα, σύγχρονο Πατέρα της Εκκλησίας μας επίσης, τον Άγιο Νικόλαο Βελιμίροβιτς, Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος (Πατρ. Σερβίας):

«Αργά βαδίζει ο Χριστός... Προσέχει που θα σταθεί το άγιο πόδι Του, γιατί δεν θέλει να σταθεί στο αίμα. Επιλέγει στενά σοκάκια στη γη, στενόχωρα, γιατί δεν μπορεί να περπατά στην πλατιά ιδιοκτησία της αμαρτίας. Ξεγλιστρά ανάμεσα στους ληστές, διαγκωνιζόμενος διαρκώς, γιατί πρέπει να περάσει μπροστά.

Έρχεται, φερ' ειπείν ο Χριστός σε εμάς σαν φιλοξενούμενος και μας ρωτά: «Δείξτε μου δρόμο χωρίς αίμα, χωρίς αμαρτία και ληστές!» Ποια απάντηση θα μπορούσαμε να Του δώσουμε; Πού θα βρίσκαμε δρόμο άξιο του βαδίσματός Του; ...

Ω, Κύριε, μεγάλη είναι η αισιοδοξία Σου! Όταν εμάς πονέσει το μικρό μας δαχτυλάκι, γινόμαστε απαισιόδοξοι. Ενώ η δική Σου πίστη στην νίκη του καλού δεν αποδυναμώνεται ακόμα και όταν όλοι μας καρφώνουμε από ένα αγκάθι στο σώμα Σου.

Είναι μικροί και κοντινοί οι στόχοι μας, γι' αυτό τους προφταίνουμε τρέχοντας. Ενώ ο δικός Σου στόχος είναι μεγάλος και μακρύς, και Εσύ περπατάς βήμα βήμα.

Κύριε, κατεύθυνέ μας προς το στόχο Σου. Άπλωσε έστω μια σκιά του Πνεύματός Σου στο λόγο μας και εμείς θα γίνουμε αρκετά λογικοί. Άπλωσε έστω μια σκιά από την ευγένειά Σου στην καρδιά μας και η καρδιά μας θα καθαρίσει. Και εμείς θα δούμε τον Θεό όπως Τον έβλεπες Εσύ, όταν περπατούσες στη γη,

κάτω από τον σταυρό και το αγκαθωτό Σου στεφάνι και θα ζήσουμε μαζί με τον Θεό, όπως ζούσες και Εσύ μαζί Του. Στην ένωση με τον Θεό θα πράττουμε θαύματα μεγάλα, όπως μεγάλα ήταν και τα δικά Σου. Είναι πλέον καιρός να ωριμάσει ο κόσμος. Φώτισέ μας με το Φως Σου, γιατί στον ίσκιο δεν ωριμάζει τίποτα. Κάτω από τις ακτίνες μας το λογικό Σου θα ωριμάσει και η ψυχή μας θα μεγαλώσει πολύ. Και εμείς θα γίνουμε ένα μαζί Σου, όπως είσαι Εσύ, Κύριε, ένα με τον Ουράνιο Πατέρα. Αμήν».

Η λειτουργική ζωή, ο τόπος όπου ο Υψηλός Θεός φανερώνεται και προσκαλεί σε συνάντηση και κοινωνία, σε σχέση ζωής και ανάστασης το θνητό άνθρωπο και τον φθαρτό κόσμο είναι η πεμπτουσία της πρότασης ζωής της Εκκλησίας μας. Η Θεία Λειτουργία είναι ο χώρος και ο χρόνος που ο Χριστός βρίσκεται «εν τω μέσω ημών» και μας αξιώνει να προγευθούμε του Παραδείσου και της Αιωνιότητας. Καταργεί τα σύνορα ανάμεσα στις χώρες και τους λαούς· ανάμεσα στο παρελθόν το παρόν και το μέλλον. Μας αξιώνει να ζαναζήσουμε τη Ζωή Του και να προγευθούμε της αιώνιας Ζωής -της «συν Αυτώ» και «εν Αυτώ». Για το λόγο αυτό, ένα μέρος των φετινών κατηχητικών μαθημάτων αναφέρεται στη Θεία Λατρεία και ειδικότερα εστιάζει στη Θεία Λειτουργία.

Πατρικά ευχόμαστε ο Θεός να αξιώνει όλους τους «ζηλωτές» του «αγαθού έργου» της εκκλησιαστικής αγωγής της νεότητας, οι στόχοι μας να συμβαδίζουν με το στόχο της Θείας Αγάπης: τη σωτηρία μας. Και είθε να αποκτήσουμε την αναγκαία ωριμότητα, ώστε υπομονετικά να περιμένουμε ο σπόρος να βλαστήσει και να καρποφορήσει πλούσια στη ζωή των παιδιών μας.

Λευκάδα, 8 Οκτωβρίου 2015

Μετά πατρικών ευχών και αγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ Ο Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Θεόφιλος

† Ο Λευκάδος και Ιθάκης Θεόφιλος

Εισαγωγικό σημείωμα

Είναι αυτονόητη η ευθύνη όλων μας, κληρικών και λαϊκών, για την εκκλησιαστική αγωγή των παιδιών μας. Οι γονείς, λόγω της πολύωρης απασχόλησής τους έξω από το σπίτι, διαθέτουν πλέον λιγοστό χρόνο για τη γενικότερη αγωγή των παιδιών τους. Τα θρησκευτικά στο σχολείο προσφέρονται «αφυδατωμένα» και ως απλή γνώση, χωρίς να μεταγγίζουν στα παιδιά ουσιαστικό βίωμα –για πόσο ακόμα;... Η ευσέβεια δεν θεωρείται πλέον δεδομένη στις σύγχρονες κοινωνίες. Έχει μειωθεί ο αριθμός των παιδιών που εκκλησιάζονται και συμμετέχουν ενεργά στην ενοριακή ζωή...

Φετινό θέμα: η ζωή του Χριστού - η ζωή εν Χριστώ!

Φέτος κρίναμε σκόπιμο να ασχοληθούμε με «το κεφάλαιο της σωτηρίας μας», τη ζωή του Χριστού μας. Ο Υιός του Θεού έγινε άνθρωπος, προσέφερε τον Εαυτό Του θυσία πάνω στον Σταυρό και με την Ανάστασή Του νίκησε το θάνατο, με μοναδικό σκοπό να διορθώσει το σφάλμα των Πρωτοπλάστων: να συμφιλιωθεί ο άνθρωπος με τον Θεό, να επιστρέψει κοντά Του και να υπάρχει για πάντα η δυνατότητα, για όσους ελεύθερα το θελήσουν, να γίνονται παιδιά Του και «θεοί κατά Χάριν», Άγιοι. Μετά την Ανάστασή Του μάλιστα έστειλε το Άγιο Πνεύμα και ίδρυσε την Εκκλησία Του, ώστε να διαιωνίζεται αυτή η δυνατότητα της σωτηρίας για όλους τους ανθρώπους, που θα ζήσουν στο εξής, όσοι αιώνες κι αν περάσουν.

Το ζητούμενο, βέβαια, δεν είναι να μελετήσουμε απλώς την «ιστορική πορεία του Ιησού». Τότε η κατήχηση δεν θα διέφερε από τη μελέτη της ιστορίας ενός ήρωα της Ιστορίας ή της μυθολογίας μας.

Εξετάζουμε -με τρόπο προσαρμοσμένο στο γνωστικό επίπεδο και τον «τρόπο» των παιδιών μας, το παιχνίδι- τη σημασία που έχουν τα γεγονότα της ζωής Του για τη σωτηρία μας, την αξία που έχουν ως σταθμοί της ανάπλασης του κόσμου. Επιπλέον γνωρίζουμε το μονόδρομο για τη συνάντηση με τον Χριστό, τη Θεία Λειτουργία. «Ο Θεός εν τοις μυστηρίοις σημαίνεται» - για να θυμηθούμε τον ιερό Καβάσιλα. Εκεί ζούμε στο δικό μας χωροχρόνο τη ζωή του Χριστού επαναλαμβανόμενη νυν και αεί και προγευόμαστε του μέλλοντος αιώνος.

Λησμονημένες ή παρανοημένες αλήθειες

Νομίζουμε, πολλές φορές, ότι τα γεγονότα της ζωής του Χριστού –αν δεν αμφισβητούμε και την ιστορικότητά τους- ήταν όπως όλα τα ιστορικά γεγονότα: συνέβησαν κάποια στιγμή στο παρελθόν κι αυτό ήταν όλο.

Ωστόσο, η ζωή Του επαναλαμβάνεται καθημερινά μέσα στην Εκκλησία μας. Σε κάθε Θεία Λειτουργία ξαναζούμε τη ζωή του Χριστού: ξεκινώντας από τη Γέννησή Του, οι πιστοί ζουν τη σταυρική Θυσία και την Ανάστασή Του, ενώ συμμετέχουμε –το κατά δύναμη-

(«προγευόμαστε») στη Βασιλεία Του με τη Θεία Κοινωνία. Στο Βάπτισμα συμμετέχουμε στην Ταφή και την Ανάστασή Του, αφού θάβουμε τον παλιό, αμαρτωλό μας εαυτό και ξαναγεννιόμαστε καινούριοι άνθρωποι, αναστημένοι, από το αγιασμένο νερό της κολυμβήθρας. Γενικά, η ζωή μας μέσα στην Εκκλησία είναι μια αλληλουχία πτώσης και ανάστασής μας. Ξεμακραίνουμε από το στόχο μας, τον Χριστό και, όταν το καταλάβουμε, επιστρέφουμε κοντά Του με το μυστήριο της Μετάνοιας.

Αυτές τις βασικές αλήθειες πρέπει να γνωρίζει ο Χριστιανός από τη μικρή του ηλικία, τότε που αρχίζει δειλά – δειλά να βάζει τις βάσεις για όλη τη ζωή του. Με τρόπο -όσο γίνεται- απλό και κατανοητό, με εποπτικά μέσα (ιερές εικόνες κτλ.), βιωματικό τρόπο και δραστηριότητες πρέπει να προσφέρεται στα παιδιά η πνευματική τροφή –εξάλλου, «οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος».

Η θεματική των φετινών συναντήσεων των παιδικών συντροφιών Δημοτικού στην τοπική μας Εκκλησία, με την ευλογία του Επισκόπου μας και την έγκριση του περί αυτόν Δ.Σ. του «Κέντρου Νεότητας», συνοψίζεται στον τίτλο του ανά χείρας βοηθήματος: **«Η Ζωή Του, ζωή μας»**.

Είναι εμπνευσμένη από το ομώνυμο σύγγραμμα του Γέροντα Σωφρονίου (Σαχάρωφ) του Έσσεξ, που υπενθυμίζει στον αγωνιζόμενο Χριστιανό αυτή τη μεγάλη αλήθεια: ότι ο Χριστός δεν έγινε άνθρωπος άσκοπα, αλλά αναδέχθηκε την ανθρώπινη φύση από τα έσχατα σημεία της κατάπτωσής της (γέννηση μέσα σε ωδίνες – οδύνες και το ηθικό κακό) και την αμαύρωση της ωραιότητάς της (θάνατος), για να φέρει την συμφιλίωση και να πάψει το διχασμό (Σταύρωση), να αποκαταστήσει το κάλλος της εικόνας Του (Ανάσταση), να την τιμήσει και πάλι με την ουράνια και θεία δόξα (Ανάληψη), δίνοντας τη δυνατότητα στους ανθρώπους όλων των εποχών να σώζονται μέσα στην Εκκλησία Του.

Έτσι, σκοπός του κατηχητικού μας λόγου θα πρέπει να είναι, με όσο πιο απλά λόγια γίνεται και αφορμώμενοι από το Δωδεκάορτο των τέμπλων των εκκλησιών μας, να δώσουμε στα παιδιά να καταλάβουν ότι οι μεγάλες δεσποτικές εορτές δεν είναι επέτειοι που τιμάμε κάθε χρόνο, αλλά σταθμοί στην πορεία της ανάπτυξης του ανθρώπου και του κόσμου. Κι ακόμη, ότι η πρόσκληση να βιώσουμε υπαρξιακά αυτά τα γεγονότα είναι προσωπική για τον καθένα μας.

«Η Ζωή Του, ζωή μας»

Ο Χριστός μας καλεί, λοιπόν, να Τον μιμηθούμε. Μας έδωσε τον Εαυτό Του ως πρότυπο για να Τον ακολουθήσουμε. Ο Χριστός είναι τέλειος Θεός, αλλά και τέλειος άνθρωπος. Είναι ο «νέος Αδάμ», δηλ. άνθρωπος χωρίς αμαρτία, όπως ο Αδάμ πριν φύγει μακριά από τον Θεό. Σ' Αυτόν θέλουμε να μοιάσουμε ως άνθρωποι: να καθαριστούμε από την αμαρτία και να ενωθούμε με το Θεό.

Προϋπόθεση γι' αυτό: να γίνει η ζωή Του, ζωή μας. Ο Χριστιανός δηλ. πρέπει σε όλη τη ζωή του να μιμείται τον Χριστό. Μας ζήτησε, όσοι θέλουμε, να σηκώσουμε τον Σταυρό Του και να Τον ακολουθήσουμε. Όπως γράφει χαρακτηριστικά ο Κορυφαίος των Αποστόλων Πέτρος, *«Χριστός ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἰχνεσιν αὐτοῦ»* -δηλ. *«Ο Χριστός υπέμεινε τα Πάθη Του και πέθανε για χάρη σας, αφήνοντάς σας το υπόδειγμα για να βαδίζετε στ' αχνάρια Του»* (Α' Πέτρ. 2,21).

Πώς γίνεται αυτό;

Πρώτο βήμα για να Τον ακολουθήσουμε: το Βάπτισμά μας. Θαβόμαστε και ανασταινόμαστε μαζί Του, μέσα στο αγιασμένο νερό της κολυμβήθρας. Πεθαίνει ο παλιός, αμαρτωλός άνθρωπος και γεννιέται ένας άνθρωπος νέος, καθαρός, άνθρωπος του Θεού.

Δεύτερο βήμα, εξίσου καθοριστικό: ο καθημερινός αγώνας μας. Χρειάζεται να αγωνιζόμαστε καθημερινά, ώστε η ζωή μας να συμφωνεί με το θέλημά Του, τις εντολές Του. Μελετάμε την Αγία Γραφή και γνωρίζουμε έτσι τι μας ζητάει. Ασκούμε στην αγάπη και την ταπείνωση, τις δυο κορυφαίες αρετές, όπως ο Χριστός αγάπησε τον κόσμο και ταπεινώθηκε για χάρη μας και για τη δική μας σωτηρία. Συμμετέχουμε στη Θ. Κοινωνία, για να ενωθούμε μαζί Του, να γίνουμε ένα με το Θεό, αλλά και να πάρουμε δύναμη στον αγώνα μας.

Κάθε γεγονός της ζωής του Χριστού είναι ένας σταθμός στην πορεία της συμφιλίωσης του ανθρώπου με τον Θεό, της επιστροφής μας κοντά Του. Απ' αυτούς τους σταθμούς οφείλουμε να περάσουμε, ώστε να μπορούμε να ζούμε πάντοτε μαζί Του.

Η δομή και η παρουσίαση των θεμάτων

Τα θέματα των φετινών συναντήσεων, όπως προαναφέραμε, σχετίζονται με τις δεσποτικές εορτές του έτους. Το θεματολόγιο εμπλουτίσθηκε με θέματα από θαύματα και παραβολές του Χριστού, ώστε να έχουν πλήρη «εικόνα» τα παιδιά της ένσαρκης παρουσίας του Κυρίου μας επί γης. Προσπαθήσαμε να ακολουθήσουμε επίσης την πορεία του ετήσιου εορτολογικού κύκλου, όσον αφορά τις μεγάλες δεσποτικές εορτές. Συμπληρώθηκε επίσης με δεκατρία θέματα σχετικά με τη Θεία Λειτουργία.

Στην αρχή κάθε θέματος αναφέρονται οι γνωστικοί κλπ. στόχοι του αντίστοιχου «μαθήματος» και προσδιορίζονται έτσι οι βασικές γνώσεις που καλό θα είναι να αποκομίσουν τα παιδιά από τη συνάντηση.

Την αφορμή για την ανάπτυξη του θέματος αποτελούν οι σχετικές διηγήσεις των Ευαγγελίων. Είναι η αφήγηση, γύρω από την οποία θα περιστραφεί η ανάπτυξη του θέματος και η συζήτηση. Προτείνεται ο κατηχητής να αφηγηθεί ή, καλύτερα, να διαβάσει από την Αγία Γραφή το επιλεγμένο απόσπασμα, για να δουν τα παιδιά ότι μελετάμε τον λόγο του Θεού, όπως αποτυπώθηκε από τους Ευαγγελιστές και δεν αφηγούμαστε απλώς μια ιστορία, που θα μπορούσε να είναι και παραμύθι.

Για τις περισσότερες γιορτές μπορούμε να μιλήσουμε στα παιδιά ξεκινώντας από την αντίστοιχη εικόνα και εξηγώντας καθετί που υπάρχει σε αυτήν (π.χ. Χριστούγεννα, Θεοφάνεια, Ανάσταση κ.ά.). Αν δεν έχετε ήδη κάποιες στη διάθεσή σας, μπορούμε να τις εκτυπώσουμε στο Κέντρο Νεότητας. Στη διάθεσή σας είναι εξάλλου όλος ο τεχνολογικός εξοπλισμός του και η βιβλιοθήκη του.

Μπορούμε ακόμη να εξηγήσουμε στα παιδιά το απολυτίκιο της γιορτής.

Δίνονται ακόμη διάφορα σχόλια. Δεν σημαίνει ότι θα τα πούμε όλα αυτά στα παιδιά, αλλά θα επιλέξουμε εκείνα μόνο που εξυπηρετούν τους γνωστικούς στόχους που έχουμε θέσει. Απλώς, ο κατηχητής θα πρέπει να έχει μελετήσει εις βάθος το θέμα του, να γνωρίζει κάτι περισσότερο και να είναι έτοιμος να επιλύσει τυχόν απορίες των παιδιών.

Το καλύτερο θα ήταν να δοθούν στα παιδιά ερωτήσεις – θέματα για συζήτηση, να τα επεξεργαστούν σε μικρές ομάδες και στο τέλος να τα συζητήσουμε όλοι μαζί. Την συμμετοχή των παιδιών στη συζήτηση μπορούμε να διασφαλίσουμε εξάλλου, διακόπτοντας την αφήγηση για να ρωτήσουμε πράγματα που θα είναι ήδη γνωστά στα παιδιά από αλλού (σχολείο, οικογένεια, βιβλία κτλ.), αλλά και για να ζητήσουμε τη γνώμη τους για διάφορα ζητήματα.

Μην ξεχνάμε να συνδέουμε τη θεωρία με την πράξη και τα βιώματα των παιδιών (π.χ. μιλώντας για τη Βάπτισμα του Χριστού, δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στη βάπτισμα των Χριστιανών, το χρίσμα, τον αγιασμό, τη γιορτή των Θεοφανείων κλπ.).

Για την καλύτερη επεξεργασία των θεμάτων, το παρόν βοήθημα θα συνοδεύεται από φύλλα εργασίας με διάφορες δραστηριότητες, ασκήσεις, διαγωνισμούς κτλ.

Στο τέλος δίνεται το συμπέρασμα, στο οποίο καλό είναι να καταλήξουν τα παιδιά με τη δική μας βοήθεια, μέσα από τη συζήτηση.

Η ευρηματική φαντασία και η αγάπη των κατηχητών θα τους εμπνεύσει ασφαλώς με δημιουργικές ιδέες για την καλύτερη παρουσίαση των θεμάτων μέσω πρωτότυπων δραστηριοτήτων κ.ά.

Να σημειώσουμε τέλος ότι το υλικό που περικλείεται στον παρόντα τόμο δημιουργήθηκε σταδιακά για τις Εκκλησιαστικές Μαθητικές Κατασκηνώσεις της Ι. Μητροπόλεώς μας, ιδιαιτέρως για τα έτη 2007 (ονομασία: «Στ' αχνάρια Εκείνου») και 2010 («Η Ζωή Του, ζωή μας»), καθώς και για τις Παιδικές Συντροφίες Δημοτικού του κατηχητικού έτους 2010 -2011. Επίσης, το υλικό που αναφέρεται στη Θεία Λειτουργία στηρίχθηκε στους «Στοχασμούς στη Θεία Λειτουργία» του Ρώσου θεατρικού συγγραφέα Νικολάι Γκόγκολ (εκδ. Ι. Μονής Παρακλήτου Ωρώπου) και πρωτοχρησιμοποιήθηκε στις Παιδικές Συντροφίες της Ενορίας Προφήτη Ηλία Παγκρατίου, όπου διακόνησε ο γράφων ως κατηχητής (2001 – 2004) και ξαναχρησίμευσε στις Παιδικές Συντροφίες Δημοτικού της Ι. Μητροπόλεώς μας για κάποιες συναντήσεις του κατηχητικού έτους 2011 – 2012.

Η έκδοση από τις εκδ. Άθως του αξιόλογου πονήματος των κ.κ. Γιώργου Δανιά και Χριστίνας Χατζηθανάση – Δανιά, με τίτλο: «Ο Χριστός ανάμεσά μας» και με τον περιεκτικό υπότιτλο «Απλά και κατανοητά σχόλια στη Θεία Λειτουργία – Εμπειρίες Αγίων» δεν μπορούσε να μας αφήσει αδιάφορους. Εκλαϊκεύοντας έτι μάλλον τα αξιόλογα έργα του ιερομ. Γρηγορίου, «Η Θεία Λειτουργία – Σχόλια» και των πατέρων της Ι. Μονής Παρακλήτου, «Θαύματα και Αποκαλύψεις από τη Θεία Λειτουργία» εμπλούτισε την κατηχητική μας βιβλιογραφία με ένα νέο, σύγχρονο, πολύτιμο βοήθημα, που δεν είχαμε παρά να αξιοποιήσουμε. Εμείς δημιουργήσαμε απλώς και γο' αυτό σειρά φύλλων εργασίας χάριν των παιδιών μας, για να μπορέσουν να εμπεδώσουν τα νοήματα με έναν πλέον εύληπτο και ψυχαγωγικό τρόπο.

Ευχή και ελπίδα μας είναι στον απολογισμό που θα επιχειρήσουμε όλοι μαζί με τη λήξη της κατηχητικής χρονιάς, με τη Χάρη του Θεού, το πρόσημο θα είναι θετικό και θα έχουμε να μοιραστούμε πολλές πρωτότυπες ιδέες και εμπειρίες όμορφες από τη φετινή κατηχητική μας διακονία και την κοινή ζωή στην αγκαλιά της Εκκλησίας μας.

π. Ιωαννίκιος Ζαμπέλης

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

α. Για τη ζωή του Χριστού

- Αδελφής Μαγδαληνής, *Συνομιλίες με παιδιά – Μεταδίδοντας την πίστη*, εκδ. Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Τιμίου Προδρόμου, Έσσεξ Αγγλίας 2007
- Βασιλοπούλου Χαραλάμπους, Αρχιμ., *Η Αγία Γραφή εξηγημένη – Πράξεις των Αποστόλων*, εκδ. Ορθοδόξου Τύπου
- Βασιλοπούλου Χαραλάμπους, Αρχιμ., *Η Αγία Γραφή εξηγημένη – Το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον*, εκδ. Ορθοδόξου Τύπου
- Βλάχου Ιεροθέου, Αρχιμ. (νυν Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου), *Οι Δεσποτικές Εορτές – Εισοδικό στο Δωδεκάροτο και στην Ορθόδοξη Χριστολογία*, εκδ. Ι. Μονής Γενεθλίου Θεοτόκου (Πελαγίας), Αθήνα 1995
- Γρηγορίου ιερομονάχου, *Ο Ιησούς Χριστός – Ομιλίες από ραδιοφώνου*, εκδ. Ι. Κουτλουμουσιανού Κελλίου «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος», εκδ. Δόμος, Άγιον Όρος 1999.
- Δέλτα Πηνελόπης, *Η Ζωή του Χριστού*, εκδ. Βιβλιοπωλείου της Εστίας
- Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας, *Ερμηνεία εις τα Ιερά Ευαγγέλια*, Ρ.Γ. 123 και 124
- Ιερά Μητρόπολις Δημητριάδος - Γραφείο Νεότητας, *Έλα να γνωρίσεις το Χριστό...*, Βόλος 2009
- Μαυρομμάτη Γεωργίου, Σειρά τευχιδίων που αναφέρονται στο γεγονός και στο νόημα κάθε Δεσποτικής Εορτής, εκδ. Τέρτιος, Κατερίνη
- Σμέμαν π. Αλεξάνδρου, *Εορτολόγιο*, τόμοι Α' και Β', εκδ. Ακρίτας
- Τρεμπέλα Παναγιώτου, *Υπόμνημα εις το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον*, εκδ. Αδελφότητας Θεολόγων «Ο Σωτήρ»
- Τρεμπέλα Παναγιώτου, *Υπόμνημα εις το κατά Μάρκον Ευαγγέλιον*, εκδ. Αδελφότητας Θεολόγων «Ο Σωτήρ»
- Τρεμπέλα Παναγιώτου, *Υπόμνημα εις το κατά Λουκάν Ευαγγέλιον*, εκδ. Αδελφότητας Θεολόγων «Ο Σωτήρ»
- Τρεμπέλα Παναγιώτου, *Υπόμνημα εις το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιον*, εκδ. Αδελφότητας Θεολόγων «Ο Σωτήρ»
- Φάρου π. Φιλοθέου, *Πριν και μετά το Πάσχα*, εκδ. Ακρίτας

β. Για τη Θεία Λατρεία

Άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης, *Ο ουρανός στη γη*, εκδ. Ι.Μ. Παρακλήτου

Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας, *Η εν Χριστώ Ζωή*, εκδ. Ι. Ηουχαστηρίου «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος», Σουρωτή Θεσσαλονίκης 2006

Άγιος Συμεών, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, Άπαντα, εκδ. Β. Ρηγοπούλου

Βloom Αντώνιος, *Μητροπολίτου Σουρόζ, Ζωντανή προσευχή*, εκδ. Ακρίτας

Γαβριηλία μοναχή, *Το σπίτι του Θεού*, εκδ. Τάλαντο

Γκότσης Χρήστος, *Ο μυστικός κόσμος των βυζαντινών εικόνων, τόμοι Α' - Δ'*, εκδ. Αποστολικής Διακονίας

Γκόγκολ Νικολάι, *Στοχασμοί στη Θεία Λειτουργία*, εκδ. Ι. Μ. Παρακλήτου

Γρηγοριάδου – Σουρέλη Γαλάτεια, *Αύριο είναι Κυριακή*, εκδ. Ακρίτας

Γρηγόριος ιερομόναχος, *Η Θεία Λειτουργία – Σχόλια*, εκδ. Ι. Κουτλουμουσιανού Κελλίου «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος», εκδ. Δόμος, Άγιον Όρος 2009.

Γρηγόριος ιερομόναχος, *Η Θεία Ευχαριστία και η Θεία Κοινωνία*, εκδ. Ι. Κουτλουμουσιανού Κελλίου «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος», εκδ. Δόμος, Άγιον Όρος 2011.

Γρηγόριος ιερομόναχος, *Η Ορθόδοξη Πίστη, Λατρεία και Ζωή – Σχεδιάγραμμα Ορθοδόξου Κατηχήσεως*, εκδ. Ι. Κουτλουμουσιανού Κελλίου «Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος», εκδ. Δόμος, Άγιον Όρος 2012.

Ευδοκίμωφ Παύλος, *Η προσευχή της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας*

Ζηζιούλας Ιωάννης, *Μητροπολίτης Περγάμου, Ευχαριστίας Εξεμπλάριον*, εκδ. Ευεργέτης, Μέγαρο 2011.

Ιερά Μητρόπολις Δημητριάδος - Γραφείο Νεότητας, *Πάμε Εκκλησία*, Βόλος 2012

Καλπούζος Γεώργιος, Πρεσβ., *Η Θεία Λατρεία: Από τον ουρανό στη γη*, εκδ. Φωτοδότες

Καλπούζος Γεώργιος, Πρεσβ., *Για να είμαστε πραγματικοί Χριστιανοί*, εκδ. Φωτοδότες

Καντιώτης Αυγουστίνος, *Μητροπολίτου πρ. Φλωρίνης, Ο Ορθόδοξος ναός*, εκδ. Σταυρός

Καντιώτης Αυγουστίνος, *Μητροπολίτου πρ. Φλωρίνης, Εις την Θείαν Λειτουργίαν, τόμοι Α' και Β'*, εκδ. Σταυρός

Κογκούλης Ι. – Οικονόμου Χρ. – Σκαλτσής Παν., *Η Θεία Λειτουργία του Αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου*, εκδ. ΛΥΔΙΑ

Κογκούλης Ι. – Οικονόμου Χρ. – Σκαλτσής Παν., *Το Βάπτισμα*, εκδ. ΛΥΔΙΑ

Κογκούλης Ι. – Οικονόμου Χρ. – Σκαλτσής Παν., *Ο Γάμος*, εκδ. ΛΥΔΙΑ

Κουγιουμτζόγλου π. Γεωργίου, *Λατρευτικό Εγχειρίδιο*

Μελέτης Γεώργιος, *Ερωτήματα στον Ιησού Χριστό, τόμοι Α' και Β'*, εκδ. «Σωτήρ»

Μεντιδάκης π. Γεώργιος, *Τύπος και Συμβολισμός στην Ορθόδοξη Λατρεία*

Ντεκάστρο Μαρίζα, *Διαβάζοντας τις βυζαντινές εικόνες*, εκδ. Ακρίτας

Σκιαδάς Βασίλειος, *Λειτουργική και Κατήχηση*, εκδ. ΟΕΔΒ

Schmemmann Alexander, Εορτολόγιο, εκδ. Ακρίτας

Schmemmann Alexander, Ευχαριστία, εκδ. Ακρίτας

Schmemmann Alexander, Παναγία, εκδ. Ακρίτας

Μπόνης Κωνσταντίνος, Λειτουργική και Κατήχηση, εκδ. Αποστ. Διακονίας

Φούντα Ιερεμίου, Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, Η Θεία Λειτουργία, Μεγαλόπολη – Δημητσάνα 2011

Ψαριανός Διονύσιος, Μητροπολίτου Κοζάνης, Η Θεία Λειτουργία, εκδ. Αποστολικής Διακονίας

-, Εμφανίσεις και θαύματα της Παναγίας, εκδ. Ι. Μονής Παρακλήτου

-, Εμφανίσεις και θαύματα των Αγγέλων, εκδ. Ι. Μονής Παρακλήτου

-, Θαύματα και Αποκαλύψεις κατά την Θεία Λειτουργία, εκδ. Ι. Μονής Παρακλήτου

-, Τι ξέρεις για τις εικόνες;, εκδ. Ετοιμασία – Ι. Μ. Αγ. Ιωάννου Καρέα.

-, Είσαι χριστιανός Ορθόδοξος; Σε ενδιαφέρει, εκδ. Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

-, Ορθόδοξος τρόπος ζωής, εκδ. Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

-, Τα σύμβολα της Εκκλησίας τα γνωρίζεις; εκδ. Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

-, Η ενορία μου και πως θα τη γνωρίσω!, εκδ. Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015 – 2016

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΜΗΝΑΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ο Κ Τ Ω Β P I O Σ	10-11/10/2015	«Η Ζωή Του, ζωή μας». Εισαγωγική συνάντηση
	17-18/10/2015	«Ευαγγελίζου γη χαράν μεγάλην...» - Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου
	24-25/10/2015	«Αγκαλίζεται χερσίν ο πρεσβύτες Συμεών τον του Νόμου Ποιητήν...» - Η Υπαπαντή του Κυρίου και τα παιδικά χρόνια του Ιησού.
	31-1/10/2015	Η παραβολή του Σπορέα. Ο λόγος του Θεού
Ν Ο Ε Μ Β P I O Σ	7-8/11/2015	«Καλόν εστίν ημάς ὥδε εἶναι». Η δική μας μεταμόρφωση και η μεταμόρφωση του κόσμου
	14-15/11/2015	«Νηστεύσας ο Κύριος ημέρας τεσσαράκοντα...» Η Νηστεία και οι Πειρασμοί του Κυρίου
	21-22/11/2015	«Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον τοῦ Δεσποτοῦ ὁρῶντες ἐξεπλήττοντο...» - Η Ανάληψη του Κυρίου
	28-29/11/2015	Από ψαράδες, Μαθητές-Απόστολοι και φως του κόσμου! – Η Πεντηκοστή
Δ Ε Κ Ε Μ B P I O Σ	5-6/12/2015	Ο Χριστός καλεί κοντά Του το Ζακχαίο και κάθε αμαρτωλό άνθρωπο. Το μυστήριο της μετάνοιας και εξομολόγησης
	12-13/12/2015	Ο Χριστός μας καλεί όλους στο στρωμένο Τραπέζι της Θ. Ευχαριστίας (Η παραβολή του Μεγάλου Δείπνου). Η Θεία Κοινωνία
	19-20/12/2015	«Ο Θεός έγινε άνθρωπος, για να γίνει ο άνθρωπος Θεός» - Η Γέννηση του Χριστού
Ι Α Ν Ο Υ A P I O Σ	9-10/1/2016	«Το αληθινόν Φως επεφάνη και πάσι τον φωτισμόν δωρεΐται» - Η Βάπτισμα του Χριστού
	16-17/1/2016	Τι είναι η Θεία Λειτουργία;
	23-24/1/2016	Ο Ιερός Ναός και ο ιερέας
	30-31/1/2016	Η Προσκομιδή
Φ Ε Β Ρ Π Ο Υ A P I O Σ	6-7/2/2016	Τι ζητάμε από τον Θεό! (Ειρηνικά-Αντίφωνα)
	13-14/2/2016	Η Μικρή Είσοδος και τα Αναγνώσματα
	20-21/2/2016	Ο Τρισάγιος Ύμνος και οι Άγιοι Άγγελοι
	27-28/2/2016	Ο Χερουβικός Ύμνος και η Μεγάλη Είσοδος
Μ Α Ρ Τ I O Σ	5-6/3/2016	«Αγαπήσωμεν αλλήλους...» - Εκτενής και ασπασμός της αγάπης
	12-13/3/2016	Το σύμβολο της Πίστεως
	19-20/3/2016	Η ευχή της Αγίας Αναφοράς
	26-27/3/2016	«Εξαιρέτως της Παναγίας, αχράντου...»
Α Π Ρ Ι Λ I O Σ	2-3/4/2016	Η Κυριακή προσευχή
	9-10/4/2016	Ο Αναστημένος Χριστός κοινωνεί με τους Μαθητές Του. Η Θεία Κοινωνία
	16-17/4/2016	Η Ανάσταση του Λαζάρου και η θριαμβευτική είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα
	23-24/4/2016	«Προσκυνούμεν Σου τα Πάθη, Χριστέ...» - Τα Πάθη και η Σταύρωση του Χριστού
Μ Α Ϊ O Σ	14-15/5/2016	Ο Χριστός νικά το θάνατο – Η Ανάσταση
	21-22/5/2015	Ευχαριστία – Απόλυση. Η Λειτουργία μετά τη Θ. Λειτουργία

Απλές ιδέες για τη λειτουργική αγωγή των παιδιών

1. Μαθαίνουμε να λέμε όλοι μαζί, όρθιοι, μπροστά στο εικονοστάσι της συντροφιάς μας ή μπροστά στο τέμπλο του Ναού μας την προσευχή πριν και μετά τη συνάντηση!
2. Μαθαίνουμε να κάνουμε σωστά το σημείο του Σταυρού! (Το υπενθυμίζουμε συχνά!)
3. Φτιάχνουμε το εικονοστάσι της συντροφιάς μας με τις εικόνες των παιδιών σε έναν τοίχο της αίθουσάς μας.
4. Μαθαίνουμε και ψέλνουμε όλοι μαζί το «Πλούσιοι επτώχευσαν...» πριν πάρουμε το κέρασμά μας!
5. Θυμόμαστε την ιστορία (Μτθ. 14,13-23) του πολλαπλασιασμού των πέντε άρτων!
6. Φτιάχνουμε κόλυβα για κάποιον Άγιο που γιορτάζει!
7. Γράφουμε σε χαρτάκια τα ονόματα των αγαπημένων μας προσώπων, ζωντανών ή κεκοιμημένων, και τα δίνουμε στον Ιερέα να τα μνημονεύσει στο Σαρανταλείτουργο ή «Σαραντάρν».
8. Ανάβουμε το θυμιατό!
9. Γράφουμε όλοι μαζί μια προσευχή! Όταν θα κάνουμε την προσευχή μας, στη συνέχεια, για το τέλος της συνάντησης, τη λέμε και αυτήν!
10. Παρακαλούμε τον Ιερέα να φορέσει μπροστά στα παιδιά τα άμφιά του!
11. Δείχνουμε στα παιδιά το κομποσχοίνι και τους εξηγούμε ότι σε κάθε κόμπο λέμε μια μικρή προσευχή! Αν μπορούμε, χαρίζουμε από ένα μικρό κομποσχοίνι στα παιδιά!
12. Προσκυνάμε και παρατηρούμε καλά την εικόνα της Γέννησης του Χριστού ή άλλης Δεσποτικής εορτής! Αναγνωρίζουμε τα πρόσωπα που εικονίζονται σ' αυτήν! Μπροστά της κάνουμε την προσευχή μας για τη λήξη της συνάντησης!
13. Βλέπουμε ένα βίντεο από χειροτονία!
14. Ανάβουμε το καντήλι!
15. Παρακαλούμε τον Ιερέα να μας δείξει το αρωματοδοχείο του Επιταφίου και να μας μάθει το «Έρραναν τον τάφον...» Ρίχνουν λίγο άρωμα με τη σειρά όλα τα παιδιά!
16. Καθαρίζουμε με άρωμα τις εικόνες του ναού.
17. Παρακαλούμε τον Ιερέα να μας δείξει το «μάκτρο» (το κόκκινο μαντήλι για τη Θεία Κοινωνία) και μαθαίνουμε να το χρησιμοποιούμε σωστά.
18. Μαθαίνουμε να ψέλνουμε το μεγαλυνάριο ή το Απολυτίκιο (αν είναι εύκολο) του Αγίου της Ενορίας μας!
19. Εξηγούμε στα παιδιά τι είναι η «Παράκληση» προς την Παναγία μας και ψέλνουμε ή ακούμε όλοι μαζί 2-3 ύμνους από την Παράκληση! Εξηγούμε ότι στην κυριολεξία «παράκληση» σημαίνει «παρηγοριά».
20. Εξηγούμε στα παιδιά τι είναι το **αγίασμα** (ευλογημένο νερό που βγαίνει από κάποια πηγή σε κάποιο ιερό προσκύνημα). Πίνουμε λίγο αγίασμα! (Σε αντίθεση με τον Αγιασμό, ο οποίος ευλογείται με αγιαστική πράξη της Εκκλησίας μας, το αγίασμα μπορούμε να το πούμε και φαγωμένοι!) Λέμε δυο λόγια στα παιδιά για το «αγίασμα των Αγίων Πατέρων» που βγαίνει από τον τάφο ενός Αγίου που ασκήτεψε σε μια σπηλιά, στην Ιερά Μονή των Αγίων Πατέρων στον Αλέξανδρο.

21. Ανοίγουμε όλοι μαζί την **Καινή Διαθήκη** και βλέπουμε ότι αποτελείται από πολλά (27) βιβλία: τα 4 Ευαγγέλια, τις Πράξεις των Αποστόλων, τις Επιστολές, την Αποκάλυψη του Ιωάννη!

22. Δείχνουμε στα παιδιά το «Τριώδιο», το λειτουργικό βιβλίο της Εκκλησίας μας και το ανοίγουμε μπροστά τους! Εξηγούμε ότι από την κίνηση αυτή βγαίνει η φράση **«άνοιξε το Τριώδιο»**, που σημαίνει ότι μέχρι το Πάσχα οι ψάλτες θα ψέλνουν στην εκκλησία από αυτό το βιβλίο.

23. Παρακαλούμε τον ιερέα να προσκυνήσουμε τεμάχιο ιερού λειψάνου κάποιου Αγίου! Αν δεν υπάρχει στο ναό μας, είναι μια καλή ευκαιρία να πάμε να προσκυνήσουμε σε κάποια κοντινή Ενορία!

24. Προσκαλούμε τα παιδιά και τους γονείς να έρθουν την Κυριακή της Ορθοδοξίας στην εκκλησία με μια μικρή εικόνα ο καθένας, για να συμμετάσχουν όλοι στη λιτανεία των εικόνων. Τους προσκαλούμε και στην εκδήλωση – αφιέρωμα (αν γίνει) στην Εξωτερική Ιεραποστολή. Κάνουμε την προσευχή για το τέλος της συνάντησης με μια εικονίτσα στο χέρι!

25. Εξηγούμε στα παιδιά ότι όλη τη Μεγάλη Σαρακοστή κάθε Παρασκευή ψάλλεται στους ναούς μας η ακολουθία των Χαιρετισμών της Παναγίας και γιατί ο ύμνος αυτός λέγεται «Ακάθιστος». Παρακαλούμε τον Ιερέα να ψάλλουμε μπροστά στην εικόνα της Παναγίας μας μια σύντομη ακολουθία των Χαιρετισμών με τη συμμετοχή των παιδιών (*Ευλογητός ο Θεός... Τρισάγιο. Παναγία Τριάς. Πάτερ ημών. 2-3 ύμνους από τον κανόνα του Ακαθίστου. Τη υπερμάχω. 2 οίκους. Τη υπερμάχω. Μικρή δέηση με ονομαστική αναφορά των παιδιών. Απόλυση. Δι' ευχών*). Προηγουμένως έχουμε ανάψει τα καντήλια, το θυμιατό και τα κεριά της εικόνας, έχουμε προσφέρει λουλούδια στην εικόνα της Παναγίας μας και κρατούν κεριά όλα τα παιδιά.

26. Προσκυνάμε τον Τίμιο Σταυρό που βρίσκεται στη μέση του Ναού για τη Σταυροπροσκύνηση!

27. Στην προσευχή μας για τη λήξη της συνάντησης λέμε σε νεοελληνική απόδοση την ευχή του Αγίου Εφραίμ του Σύρου μαζί με τα παιδιά και δείχνουμε πώς να κάνουμε τις μικρές (όχι στρωτές!) μετάνοιες!

28. Μπαίνουμε στην εκκλησία και, αφού προσκυνήσουμε, προσπαθούμε να ανακαλύψουμε τις εικόνες ή τα σύμβολα των τεσσάρων Ευαγγελιστών μέσα στο ναό.

29. Παρακαλούμε τον Ιερέα να δείξει στα παιδιά το Ιερό Ευαγγέλιο και πώς το κρατάει, αλλά και να το ανοίξει μπροστά τους, να δουν πώς είναι χωρισμένες οι περικοπές και τις εικόνες των Αγίων Ευαγγελιστών.

30. (Ζυμώνουμε και) Πηγαίνουμε πρόσφορο στην εκκλησία μαζί με κρασί και τα ονόματά μας για να μνημονευθούν στη Θεία Λειτουργία!

31. Κάνουμε την αναστάσιμη προσευχή μπροστά στην εικόνα της Ανάστασης! Αναγνωρίζουμε τα πρόσωπα στην εικόνα!

32. Φέρνουμε τις λαμπάδες μας και τις ανάβουμε στη διάρκεια της προσευχής μας!

33. Ακούμε ή (και) ψέλνουμε όλοι μαζί το **«Δεύτε λάβετε φως!»**

34. Μαζί με τον ιερέα κάνουμε στον ενοριακό μας ναό μια μικρή δέηση υπέρ υγείας των παιδιών (ονομαστικά) και των οικογενειών τους!

Πηγή: Κέντρο Νεότητας Ι. Μ. Λευκάδος και Ιθάκης,
Κατηχητικό Παιχνίδι. Συναντήσεις παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Βοηθητικό υλικό για τον Κατηχητή, τόμος Β' (κατηχητικό έτος 2012 – 2013), Λευκάδα 2012.